

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

بررسی رخدادهای ایران پس از انقلاب

اسلامی (۳۰)

سال سی‌ام انقلاب - ۱۳۸۷

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

- وب‌سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: **رمضانی پور**

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۲	□ مقدمه
۳	□ اهم رخدادهای سال سیام انقلاب - ۱۳۸۷
۴	✓ ابلاغ سیاستهای کلی برنامه پنجم توسعه
۴	✓ پرتاب ماهواره امید به فضا
۵	✓ حادثه انفجار بمب در حسینیه سیدالشهدای شیراز
۵	✓ دستگیری چند شبکه جاسوسی موساد در ایران
۷	✓ آزمایش موشکهای بالستیک سجیل ۱ و شهاب ۳
۷	✓ افتتاح پالایشگاه فازهای ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ پارس جنوبی
۸	✓ کشف میادین نفتی و گازی جدید
۸	✓ بهره برداری از مجموعه نیروگاه بادی بینالود در خراسان رضوی
۹	✓ افتتاح مجتمع پتروشیمی جم بزرگترین تولید کننده الفین جهان
۹	✓ افتتاح برج میلاد تهران
۱۰	✓ بهره برداری از بزرگترین مجتمع باز یافت غرب آسیا در تهران
۱۰	✓ افتتاح طرح انتقال آب از سد دوستی به مشهد
۱۰	□ جمع بندی

بهمن امسال، انقلاب اسلامی ایران چهل ساله شد. این انقلاب در چهار دهه گذشته با مسائل و حوادث گوناگونی مواجه شده و دستاوردهای بسیاری به همراه داشته است. برای فهم قدرت و عظمت انقلاب در حال حاضر، نه تنها شناخت زمینه‌های شکل‌گیری و ویژگی‌های منحصر به فرد آن، بلکه وقایعی که از سر گذرانده نیز ضروری است. بر این اساس بنا داریم در چهل شماره تاریخ ۴۰ ساله انقلاب را بررسی کنیم. این شماره به تحولات و مسائل سال سی انقلاب اختصاص دارد. ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه پنج توسعه کشور از سوی رهبری، دستگیری چند شبکه جاسوسی موساد در ایران، حادثه انفجار بمب در حسینیه سیدالشهدای شیراز، پرتاب ماهواره امید به فضا، آزمایش موفقیت آمیز موشک‌های بالستیک سجیل ۱ و شهاب ۳، افتتاح پالایشگاه فازهای ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ پارس جنوبی، کشف میادین جدید نفتی و گازی، بهره‌برداری از مجموعه نیروگاه بادی بینالود در خراسان رضوی، افتتاح طرح انتقال آب از سد دوستی به مشهد، افتتاح مجتمع پتروشیمی جم بزرگترین تولید کننده الفین جهان، بهره‌برداری از بزرگترین مجتمع بازیافت غرب آسیا در تهران، افتتاح برج میلاد تهران و بهره‌برداری و افتتاح صدها پروژه و طرح عمرانی، اقتصادی، توسعه‌ای، هسته‌ای و فن‌آوری از مهمترین رخدادهای سال ۱۳۸۷ بود. در مطلب پیش رو به اختصار به این مسائل پرداخته می‌شود.

✓ ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی ۲۱ دی ۱۳۸۷ در نامه‌ای به محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور وقت، سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه را ابلاغ کردند.

این سیاست‌های کلی در چارچوب سند چشم‌انداز بیست‌ساله و با رویکرد مبنایی پیشرفت و عدالت، ابلاغ شده است. سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه دارای ۴۵ بند و شامل سرفصل‌های: امور فرهنگی - امور علمی و فناوری - امور اجتماعی - امور اقتصادی و امور سیاسی، دفاعی و امنیتی است.

در متن ابلاغیه مقام معظم رهبری به رئیس‌جمهور که همزمان برای رئیس‌مجلس، رئیس‌قوه قضاییه و رئیس‌مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز ارسال شده آمده است: پیش‌روی بودن دومین پنجسال از سند چشم‌انداز دوره بیست‌ساله کشور و ابلاغ بعضی از سیاست‌های کلی اصولی مانند سیاست‌های کلی اصل ۴۴ از یک‌طرف و بعضی تحولات جهانی از طرف دیگر اقتضاء می‌کند که هرچه زودتر قانون برنامه پنجساله پنجم کشور با جهت‌گیری دستیابی به اهداف مرحله‌ای متناسب با سند چشم‌انداز بیست‌ساله تهیه گردد.^۱

✓ پرتاب ماهواره امید به فضا

نخستین ماهواره ملی جمهوری اسلامی ایران با نام "امید" ۱۵ بهمن ۱۳۸۷ با موفقیت به فضا پرتاب شد. ماهواره ملی امید به وسیله ماهواره‌بر سفیر ۲ - که به صورت کاملاً بومی در کشور طراحی و ساخته شده است - در مدار زمین قرار گرفت. ماهواره ملی امید از نوع ماهواره سبک است. این ماهواره با هدف برقراری ارتباطات متقابل ماهواره و ایستگاه زمینی، تعیین مشخصات مداری و انجام تله‌متری مشخصات زیر سامانه‌ها در مدار زمین قرار داده شده است. ماهواره امید هر ۲۴ ساعت ۱۴ بار به دور زمین می‌چرخد و در هر دور توسط ایستگاه‌های زمینی دورسنجی و بردسنجی کنترل و هدایت می‌شود. ماهواره ملی امید با دو باند فرکانسی و هشت آنتن، اطلاعاتی را به زمین ارسال و از زمین دریافت می‌کند. ماهواره‌بر سفیر ۲ نیز پرتابگری دقیق است که قادر است ماهواره‌های سبک را تا ماورا جو حمل و در مدار پیش‌بینی شده رها کند. کلیه قطعات و اجزا این ماهواره و ماهواره‌بر - که از تکنولوژی بسیار بالایی برخوردار است - توسط متخصصان صنایع هوافضایی کشور طراحی و تولید شده است.^۲

البته پیش از این، پرتاب آزمایشی ماهواره‌بر سفیر امید با حمل نخستین ماهواره امید ۲۷ مرداد ۱۳۸۷ با موفقیت انجام شده بود. این دومین پرتاب ماهواره‌بر سفیر بود که راه را برای نشان دادن ماهواره در مدار کره زمین هموار ساخت. این آزمایش که با هدف صحت‌گذاری بر عملکرد ماهواره بر، سیستم‌های داده‌پردازی از راه دور، دستگاه مرکزی زمینی، ایستگاه‌های زمینی تله‌متری، فرمان از راه دور (تلکامند) و تعیین موقعیت ماهواره صورت گرفت توانست به اهداف از پیش تعیین شده دست یابد.^۳

همچنین در همین سال، به همت متخصصین و کارشناسان پژوهشگاه هوافضا، راکت کاوش ۲، شش آذر ۱۳۸۷ با موفقیت به فضا پرتاب و با انجام ماموریت خود به وسیله چتر مخصوص پس از دقایقی به زمین بازگشت. پرتاب این راکت کاوش با اهداف ثبت و ارسال صحیح داده‌های محیطی، ارسال صحیح و به موقع فرامین، انجام جدایش موتور و محموله و

۱. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام رهبری، ۱۳۸۷/۱۰/۲۱. <http://www.leader.ir/fa/content/4666/leader.ir>

۲. خبرگزاری ایسنا، ۱۳۸۷/۱۱/۱۵.

۳. خبرگزاری ایسنا، ۱۳۸۷/۰۵/۲۷.

عملکرد صحیح سیستم بازیابی صورت پذیرفت که نتایج حاصله در طول مدت حضور در فضا با اهداف مورد نظر منطبق بود. راکت کاوش ۲ دارای سه بخش عمده شامل؛ مجموعه حامل، مجموعه آزمایشگاه فضایی و مجموعه بازیابی می‌باشد.^۱

✓ حادثه انفجار بمب در حسینه سیدالشهدای شیراز

شامگاه ۲۴ فروردین ۱۳۸۷ هنگام حضور حدود ۸۰۰ زن و مرد در جلسه هفتگی کانون رهپویان وصال در حسینه سیدالشهداء شیراز، بمبی منفجر شد که بر اثر آن ۱۴ تن شهید و بیش از ۲۰۰ نفر مجروح شدند. پس از این انفجار خون‌بار، گروه ضد ایرانی با نام انجمن پادشاهی، مسئولیت این بمب‌گذاری را برعهده گرفت. به اعتراف عوامل بمب‌گذار، این افراد در قالب گروهک تروریستی با عنوان تندر (انجمن پادشاهی) که از طرف آمریکا و غرب حمایت می‌شدند، فعالیت می‌کردند.^۲

پس از شناسایی و دستگیری عوامل بمب‌گذار و محاکمه آنها، سه تن از عوامل اصلی به نام‌های محسن اسلامیان فرزند محمد با نام مستعار "فرمانده بهمن" یا یار دوم، علی اصغر پشتر فرزند کرم با نام مستعار "آراسب" یا یار سوم و روزبه یحیی‌زاده به اعدام محکوم و به دار مجازات آویخته شدند. و یک نفر دیگر از عوامل به نام مجید با خوردن سیانور به عمر خود پایان داد.^۳

✓ دستگیری چند شبکه جاسوسی موساد در ایران

- دستگیری علی اکبر سیادت جاسوس نظامی موساد

علی اکبر سیادت جاسوس موساد در مهر سال ۱۳۸۷، زمانی که قصد داشت به همراه همسرش از کشور فرار کند، توسط نیروهای اطلاعاتی دستگیر شد. موساد در سال ۱۳۸۳ اقدام به استخدام علی اکبر سیادت نمود. سیادت در قبال دریافت شصت هزار دلار، اطلاعات طبقه بندی شده کشور را به اسرائیل منتقل می‌نمود. او در بازجویی‌هایش اقرار کرد که به منظور فعالیت تجاری با بیگانگان مرتبط شده و پس از آن ارتباطش با سفارت اسرائیل برقرار می‌شود. وی به تدریج اطلاعاتی درباره یکی از واحدهای نظامی را به دشمنان ارائه می‌دهد؛ در ملاقات‌های بعدی مدارکی را در دوربین دیجیتال به روشی که آموخته بود، جاسازی کرده و به عامل موساد منتقل می‌کند.^۴

او حین دستگیری، بیست و نه صفحه اطلاعات جاسازی شده به همراه داشت. وی اقرار کرد که در هر ملاقات، سه تا هفت هزار دلار حق الزحمه می‌گرفته است. پس از پایان تحقیقات و اخذ آخرین دفاع، شعبه دهم دادگاه انقلاب اسلامی، اقدامات مجرمانه متهم را مصداق اقدام در جهت تقویت رژیم صهیونیستی، مقابله با جمهوری اسلامی و افساد فی الارض تشخیص داده و او را به اعدام محکوم کرد.^۵

- دستگیری اعضای یک شبکه جاسوسی موساد

۱. خبرگزاری ایسنا، ۱۳۸۷/۰۹/۰۶.

۲. خبرگزاری مهر، ۱۳۸۸/۰۱/۲۱؛ خبرآنلاین، ۱۳۸۹/۰۸/۰۳.

۳. عصرایران، ۱۳۸۸/۰۱/۲۳؛ خبرگزاری مهر، ۱۳۸۸/۰۱/۲۱.

۴. سیادت تجهیزاتی چون گیرنده‌ها و فرستنده‌ها را با انضمام یک لپ‌تاپ، مهر سال ۱۳۸۶ از سرویس موساد دریافت می‌کند. او در بازجویی‌های خود، به ارتباط و ارائه اطلاعات به افسر اطلاعاتی رژیم صهیونیستی اقرار نمود؛ موضوع این اطلاعات، رژه‌های نظامی روز ارتش، مانورها و تعداد پایگاه‌های نظامی بوده است. وی ملاقات‌های خود با عناصر سرویس اطلاعاتی را در کشورهای ترکیه، تایلند و هلند و در اماکن عمومی مانند هتل‌ها انجام می‌دهد. علی اکبر سیادت در یکی از سفرهایش، یک عدد ساک مسافرتی پایه‌دار که قابلیت جاسازی اسناد و مدارک را داشته، تحویل می‌گیرد. سیادت در قبال دریافت حق الزحمه اطلاعاتی درخصوص تعداد هواپیماهای عملیاتی ایران، پروازهای عملیاتی و آموزشی روزانه در هر پایگاه، سوانح هوایی و علت آن، سیستم‌های هواپیماهای مختلف و موشک‌های سپاه را در اختیار سرویس اطلاعاتی اسرائیل گذارده است.

(خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۳/۰۳/۰۲؛ همشهری آنلاین، ۱۳۹۱/۰۴/۰۳).

۵. خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۳/۰۳/۰۲؛ همشهری آنلاین، ۱۳۹۱/۰۴/۰۳.

دادستان عمومی و انقلاب وقت تهران پنجم آذر ۱۳۸۷ در نشستی خبری از دستگیری اعضای یک شبکه جاسوسی موساد خبر داد. اعضای این تیم جاسوسی پس از جمع‌آوری اطلاعات، با لپ‌تاپی مجهز، آنها را ثبت و ضبط نموده و از طریق تجهیزات ماهواره‌ای موجود در کیف برای افسران موساد ارسال می‌کردند. عناصر این شبکه با استفاده از دوربین‌های مجهز از اماکن و محل‌های مورد نظر فیلمبرداری نموده و آنها را داخل چرخ‌های ویژه ساک‌های مسافرتی جاسازی می‌نمودند.

اعضای این شبکه در ۱۷ جلسه اطلاعاتی با افسران ارشد موساد، آموزش‌های لازم را در چهار کشور خارجی دیده و سپس طی سه یا چهار جلسه، آموزش عملیاتی در شهرهای هرتزلیا و کیساریا در نزدیکی تل‌آویو را می‌گذرانند. دوره‌های آموزشی زیر نظر افسرانی با نام مستعار سالی، پیتر، سامی، خسور و زکی بوده است. به محض ورود اولین فرد شبکه به کشور برای اجرای نقشه‌های موساد، حفاظت اطلاعات سپاه با توجه به اینکه ماموریت وی نزدیک‌شدن به برخی از فرماندهان ارشد سپاه، پایگاه موشکی سپاه و محل‌های مسکونی از جمله شهرک محلاتی بوده، این فرد را شناسایی و دستگیر نمود. به این تیم اجازه داده شد تا برخی اطلاعات سوخته را ارسال کنند تا افراد دیگر شبکه فعالیت خود را آغاز کنند تا در مجموع تمام افراد شبکه دستگیر شوند.^۱

- دستگیری علی اشتری جاسوس موساد

آبان سال ۱۳۸۷ نیروهای امنیتی و اطلاعاتی فردی به نام علی اشتری که برای سرویس اطلاعاتی رژیم اسرائیل جاسوسی می‌کرده دستگیر کردند. او متخصص در مسایل فنی الکترونیکی و به عنوان صاحب یک شرکت و سهامدار چند شرکت فنی در زمینه خرید و تهیه تجهیزات فنی و الکترونیکی با برخی از مراکز امنیتی، دفاعی و نظامی کشور همکاری داشت. در جریان یکی از سفرهایش به دام موساد افتاده است. سرویس اطلاعاتی اسرائیل از نامبرده می‌خواهد تا در مراکز اطلاعاتی و امنیتی ایران نفوذ کند. علی اشتری به مدت سه سال با انگیزه مالی برای سرویس اطلاعاتی موساد جاسوسی می‌کرد تا این که دستگیر شد، و در دادگاه به اعدام محکوم شد.^۲

مدیرکل ضدجاسوسی وقت وزارت اطلاعات درباره اشتری گفته بود: وضعیت وی به صورتی بود که یک سال او را زیر نظر داشتیم و در برخی موارد با قرار دادن افرادی در مسیرش سرویس اطلاعاتی حریف را به بیراهه کشاندیم اما در نهایت مجبور به دستگیری او و سپردنش به مراجع قضایی شدیم.^۳

- دستگیری سومین تیم ترور موساد

مدیرکل ضدجاسوسی وزارت اطلاعات آذر ۱۳۸۷، از شناسایی و دستگیری یک گروه تروریستی مرتبط با موساد در کردستان عراق خبر داد. این گروه چهارنفره که مجهز به شگردها و سلاح‌های اسرائیلی بوده و قصد داشتند چند نفر را

۱. روزنامه ایران، ۱۳۸۷/۰۹/۰۶؛ خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۳/۰۳/۰۲.

۲. اشتری در دادگاه به روند آموزش‌هایی که از سوی مأموران موساد برای پنهان کردن اسناد و مدارک همکاری‌اش گذرانده اشاره کرده و گفته بود آنها تجهیزات خاصی از جمله نرم‌افزار رمزگذاری ایمیل‌ها را در اختیارم قرار دادند که با آن می‌توان از هر کامپیوتری ایمیل‌های رمز شده ارسال کرد. این جاسوس رژیم صهیونیستی گفته بود آنها یک جاسوئچی به من داده بودند که بتوانم یک کارت رم برای انتقال اطلاعات در آن قرار بدهم و به راحتی به خارج از کشور ببرم. اشتری مجموعه اخبار و اطلاعاتی را که موساد درخواست می‌نمود، از داخل کشور جمع‌آوری کرده و به طرق فنی و حضوری در اختیار عوامل اطلاعاتی صهیونیست‌ها قرار می‌داد. حاز ژاک، شارل و تونی به عنوان سه افسر اطلاعاتی موساد با وی ارتباط داشتند. اشتری تلاش کرد به مراکز مهم و حساس کشور نفوذ کند تا نیازمندی‌های بعدی موساد را به اجرا بگذارد. اشتری از برخی اختیاراتی که برخی مراکز در اختیارش به عنوان مشاور فنی و دفاعی قرار دادند، به نفع صهیونیست‌ها استفاده کرد. نکته قابل توجه درباره وی آن بود که در برخی موارد اشتری خود برای سرویس‌های اطلاعاتی اسرائیل دام می‌گذاشت تا آن‌ها به سمت وی بیایند و ارتباط برقرار کنند. (خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۳/۰۳/۰۲؛ همشهری آنلاین، ۱۳۹۱/۰۴/۰۳)

۳. خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۳/۰۳/۰۲؛ همشهری آنلاین، ۱۳۹۱/۰۴/۰۳.

در داخل کشور ترور کنند که به واسطه نظارت بر مرزها و کنترل و دقتی که نیروهای اطلاعاتی داشتند، اعضای این گروه قبل از هر اقدامی دستگیر شدند.^۱

✓ آزمایش موشک‌های بالستیک سجیل ۱ و شهاب ۳

سجیل نخستین موشک زمین به زمین دوربرد دو مرحله ای با سوخت جامد در کشور است که در آبان ۱۳۸۷ رونمایی شد. این موشک برد بلند بالستیک با برد عملیاتی ۲۰۰۰ الی ۲۵۰۰ کیلومتر است. از ویژگی های برجسته این موشک بالستیک می توان به دقت بالا در اصابت به هدف، زمان بسیار کوتاه آماده سازی و عملیاتی شدن سامانه پرتاب، زمان بسیار کوتاه انتقال سایت پرتاب دیسک پس از شلیک، قابلیت لانچر متحرک و شتاب بسیار بالا، قابلیت حمل موشک آماده شلیک و بهره مندی از سیستم TVC اشاره کرد.

سجیل که توسط متخصصان سازمان صنایع هوافضای وزارت دفاع طراحی و ساخته شده جزو آن دسته از موشک‌های بالستیک کشور است که با خروج از جو و طی مسیر در چنین ارتفاعی به داخل جو بازگشته و با سرعت حدود ۱۰ تا ۱۲ ماخ (حدود ۳۴۰۰ تا ۴۰۸۰ متر بر ثانیه) به سوی هدف سرازیر می‌شود که انهدام آن از سوی سامانه‌های دفاع هوایی موجود را ناممکن می‌سازد.^۲

- نسل جدید موشک بالستیک **شهاب ۳** با برد ۲۰۰۰ کیلومتر به وزن یک تن ۱۹ تیر ۱۳۸۷ با موفقیت آزمایش شد. دقت این موشک شهاب ۳ در اصابت به اهداف ارتقا یافته است. طرح بهینه سازی موشک شهاب ۳ توسط متخصصان کشورمان با موفقیت انجام شده و طراحی و نصب کلاهک خوشه ای روی آن صورت گرفت.

شهاب ۳ یکی از بهترین موشک‌های بالستیک میان برد و در نسل جدید بلند برد با سوخت مایع است. موشک شهاب ۳ اولین موشک بالستیک میان برد ایران است. مدل اول این موشک که با نام شهاب - ۳ شناخته می‌شود بردی برابر ۱۳۰۰ کیلومتر را داراست. مدل بعدی این موشک که با نام شهاب - ۳ب شناخته می‌شود از کلاهکی سنگین تر بهره می‌گیرد و توانایی هدف قرار دادن اهدافی در ۲۰۰۰ کیلومتری را داراست. نوع آخر این موشک شهاب - ۳ نامیده می‌شود که بردی بین ۲۲۰۰ تا ۳۰۰۰ کیلومتر را داراست. مدل‌های جدید این موشک از موتور تک مرحله ای با سوخت جامد برخوردارند که می‌توانند بین ۷۰۰ تا ۱۲۰۰ کیلوگرم کلاهک را با خود حمل نمایند. شهاب ۳ به سامانه GPS مجهز است و می‌تواند در صورت نیاز، مسیر خود را پس از پرتاب تغییر دهد.^۳

✓ افتتاح پالایشگاه فازهای ۶،۷،۸،۹،۱۰ پارس جنوبی

پالایشگاه فاز ۶ و ۷ و ۸ میدان گازی پارس جنوبی که عملیات توسعه آن در بهمن سال ۸۲ به صورت بیع متقابل توسط کنسرسیومی متشکل از شرکت ایرانی پتروپارس، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، دو شرکت ژاپنی Toyo و JGC و شرکت Daelim از کره جنوبی آغاز و در مهر سال ۱۳۸۷ به بهره برداری رسید. محصولات روزانه این پالایشگاه عبارتند از ۱۰۴ میلیون مترمکعب گاز ترش خشک، ۱۷۰ هزار بشکه میعانات گازی و ۵ هزار تن گاز مایع.

فازهای ۶ تا ۸ که به پالایشگاه چهارم گاز پارس جنوبی مشهور است، شامل دو بخش دریائی و خشکی است و در سه فاز با ظرفیت برداشت و فرآوری ۱۱۰ میلیون متر مکعب و برای هر فاز ۳۶/۷ میلیون متر مکعب طراحی شده است. بخش

۱. خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۳/۰۳/۰۲

۲. خبرگزاری مهر، ۱۳۹۲/۰۹/۲۳؛ خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۴/۰۱/۱۷

۳. روزنامه اعتماد و جمهوری اسلامی، ۱۳۸۷/۰۴/۲۰؛ خبرگزاری مهر، ۱۳۹۲/۰۹/۲۳

دریائی آن متشکل از سه سکوی مستقل سر چاهی (VSPD، ASPD و ۹SPD) شامل ۱۰ چاه برای هر سکو است که توسط سه خط لوله دریائی ۳۲ اینچ به طول ۱۰۵ کیلومتر، گاز ترش و میعانات گازی و محلول گلایکول را به پالایشگاه ساحلی انتقال می‌دهند.

پالایشگاه فاز ۹ و ۱۰ که عملیات توسعه آن به کنسرسیومی متشکل از شرکت های IOEC، OIEC، GS و اگذار گردید در شهریور سال ۱۳۸۷ واحدهای تصفیه گاز در خط تولید قرار گرفت. این پالایشگاه در اسفند ۱۳۸۷ افتتاح و در اردیبهشت سال ۱۳۸۸ با راه اندازی واحدهای فرایندی به بهره برداری رسید، که روزانه ۵۶/۵ میلیون مترمکعب گاز از مخزن برداشت و به صورت سه فاز شامل گاز، میعانات گازی و آب به وسیله دو خط لوله زیردریایی ۳۲ اینچ به طول ۱۰۵ کیلومتر به خشکی منتقل می‌شود. همچنین S2H جدا شده در واحد شیرین سازی به واحدهای بازیافت گوگرد هدایت و روزانه ۴۰۰ تن گوگرد به صورت دانه بندی شده تولید و توسط کامیون به انبار مکانیزه گوگرد منتقل می‌شود. در هر فاز دو سکوی عملیاتی سر چاهی نصب شده است که هر کدام پذیرش ۱۲ حلقه چاه را دارند.^۱

✓ کشف میادین نفتی و گازی جدید

- میدان نفتی اروند از لایه فهلیان در سال ۱۳۸۷ کشف شد. ساختمان حوضه نفتی اروند در ناحیه دزفول شمالی (دشت آزادگان) در مجاورت و به موازات خط مرزی ایران و عراق قرار گرفته است، که از میادین مشترک به شمار می‌آید. حفاری چاه اروند-۱ از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷ به منظور ارزیابی پتانسیل هیدرو کربوری سازندهای گروه خامی و گروه بنگستان انجام شد. با انجام چهار چاه آزمایشی در سازند فهلیان وجود نفت و گاز در فاصله ۴۲۳۲ تا ۴۲۹۲ متری از سازند فوق را نشان داد. مخزن فهلیان دارای نفت سبک با درجه API حدود ۴۴ می‌باشد.

حجم نفت در جای این میدان نفتی در حدود ۱ میلیارد بشکه برآورد می‌شود، که با حصول ضریب بازیافت ۱۵ درصدی، میزان نفت خام تجمعی قابل برداشت آن به ۱۵۰ میلیون بشکه می‌رسد. این میدان همچنین دارای بیش از ۱۴ میلیارد متر مکعب گاز خشک و ۵۵ میلیون بشکه میعانات گازی در مخزن خود می‌باشد. هم‌اکنون تولید میدان اروند ۲۰ هزار بشکه در روز می‌باشد، که از طریق خط لوله به پالایشگاه آبادان ارسال می‌شود.^۲

- میدان نفتی بالارود که در شمال استان خوزستان و در محدوده شهرستان اندیمشک قرار گرفته در سال ۱۳۸۷ کشف شد. پیش‌بینی می‌شود این میدان نفتی بیش از یک میلیارد و ۱۰۱ میلیون بشکه نفت خام، ۲ تریلیون فوت مکعب گاز طبیعی و ۹۱ میلیون بشکه میعانات گازی را در خود ذخیره کرده باشد. این میدان توان تولید نفت ۳۲ هزار بشکه در روز را دارد و تعداد چاه‌های توسعه آن حدود ۱۶ حلقه چاه پیش‌بینی می‌شود. درجه سبکی نفت این میدان در لایه آسماری درجه ۳۳ API اعلام شده است.^۳

✓ بهره برداری از مجموعه نیروگاه بادی بینالود در خراسان رضوی

مجموعه نیروگاه بادی بینالود در استان خراسان رضوی ۱۹ مهر ۱۳۸۷ به بهره برداری رسید. این نیروگاه با هزینه ای بالغ بر ۲۸۰ میلیارد ریال برای تامین برق با استفاده از انرژی تجدیدپذیر باد و جلوگیری از آلودگی محیط زیست در وسعتی به مساحت ۳۷ هکتار و در محدوده بینالود بنا شده است. ظرفیت نصب شده این نیروگاه ۲۸/۳ مگاوات است که

۱. سایت شرکت مجتمع گازپارس جنوبی <http://www.spgc.ir>؛ و سایت نفت امروز، ۱۳۹۶/۰۸/۰۶ <http://irnaft.ir>

۲. سایت شرکت ملی نفت ایران <http://www.nioc.ir>

۳. شرکت ملی نفت ایران؛ نفت نیوز <http://www.naftnews.net>

در فاز یک ۴۳ دستگاه توربین بادی هر یک به قدرت ۶۶۰ کیلووات نصب شده است. این میزان انرژی در عمل موجب صرفه جویی در مصرف ۳۲ میلیون مترمکعب گاز شده و از انتشار ۸۳۰ تن انواع اسیدکربن و منواکسید کربن و ۵۵ هزار تن دی اکسید کربن جلوگیری می کند.^۱

✓ افتتاح مجتمع پتروشیمی جم بزرگترین تولید کننده الفین جهان

مجتمع پتروشیمی جم بزرگترین تولیدکننده الفین جهان ۲۱ بهمن ۱۳۸۷ به طور رسمی افتتاح شد. البته این مجتمع پتروشیمی در اواخر سال ۱۳۸۶ به بهره برداری تجاری رسیده بود. مجتمع پتروشیمی جم با ظرفیت اسمی تولید یک میلیون و ۳۲۱ هزار تن اتیلن و ۳۰۶ هزار تن پروپیلن در سال، از منحصر به فردترین مجتمع‌های پتروشیمیایی در ایران و غرب آسیا است که اجرای این پروژه در چنین مقیاسی دستاوردی مهم در صنعت پتروشیمی کشور محسوب می‌شود. این طرح با هدف افزایش درآمد مالی کشور، توسعه صادرات و محصولات پلیمری و افزایش سهم ایران در بازار جهانی، استفاده بهینه از منابع نفت و گاز کشور، ارتقای دانش فنی و افزایش توان تولید داخل کشور احداث شده است. استفاده از تکنولوژی‌های روز و انتخاب ظرفیت‌ها در مقیاس جهانی نیز از جمله مواردی است که در طراحی و ساخت سایر واحدهای تولیدی مجتمع مد نظر قرار گرفته است.

ظرفیت اسمی تولید واحدهای پلیمری پتروشیمی جم ۳۰۰ هزار تن HDPE و ۳۰۰ هزار تن LLDPE و ۳۰۰ هزار تن پلی پروپیلن و حدود ۴۵۰ هزار تن اتیلن گلایکول است. ظرفیت اکسترودر این واحد ۴۲ تن در ساعت بوده و توانایی تولید بیش از ۵۴ گرید متفاوت محصول را داراست. واحد بوتادین پتروشیمی جم نیز ظرفیت تولید ۱۱۵،۰۰۰ تن را دارد. محصولات این مجتمع به واحدهای پایین دستی ارسال می‌شوند.

صادرات محصولات تولیدی پتروشیمی جم بر اساس رتبه‌های تولیدی در واحدهای پلیمری و بر اساس دستور مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی صورت خواهد گرفت و در نهایت محصولات از طریق شرکت بازرگانی پتروشیمی به فروش داخلی و صادرات خواهد رسید.^۲

✓ افتتاح برج میلاد تهران

برج میلاد در ۱۶ مهر ۱۳۸۷ به طور رسمی افتتاح شد. این برجی مخابراتی و چندمنظوره با ارتفاع ۴۳۵ متر، بلندترین برج ایران، ششمین برج بلند مخابراتی جهان و نوزدهمین سازه بلند نامتکی (یعنی سازه و بنایی که توسط هیچ‌نگه دارنده‌ای سرپا ایستاده) جهان است. این برج با ۱۳ هزار متر زیربنا از نظر وسعت کاربری سازه رأس برج در میان تمامی برج‌های مخابراتی دنیا مقام نخست را دارد. برج میلاد به دلیل بلندی بسیار و شکل ظاهری متفاوتش، تقریباً از همه جای تهران نمایان است و از این رو، یکی از نمادهای پایتخت ایران به‌شمار می‌آید.

مدیریت شهری تهران از سال ۷۱ به دنبال احداث سازه‌ای به عنوان نماد شهر تهران بود و به همین منظور، مطالعات مکان‌یابی برای ساخت برجی در آن مقطع زمانی آغاز شد. در نهایت به دلیل برخی ویژگی‌های فنی و اقتصادی و نیز ارتفاع تپه‌های کوی نصر در جنوب بزرگراه شهید همت، این منطقه انتخاب شد. فاز عملیاتی ساخت برج میلاد، از سال ۷۴ آغاز شد و حدود ۱۴ سال به طول انجامید.^۳

۱. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۸۷/۰۷/۲۰.

۲. شبکه اطلاع رسانی نفت و انرژی، ۱۳۸۷/۱۱/۲۰ <https://www.shana.ir>

۳. روزنامه همشهری، ۱۳۸۷/۰۷/۱۷؛ تابناک، ۱۳۹۰/۰۷/۱۸؛ ایسنا، ۱۳۹۰/۰۷/۱۷.

✓ بهره برداری از بزرگ‌ترین مجتمع بازیافت غرب آسیا در تهران

مجتمع بازیافت آرادکوه، بزرگ‌ترین مجتمع بازیافت غرب آسیا و بزرگ‌ترین سایت تخمیر جهان ۶ آبان سال ۱۳۸۷ در تهران به بهره‌برداری رسید. این مجتمع شامل ۱۲ خط ۲۵۰ تنی، سایت تخمیر، سلول دفن بهداشتی، واحد شستشوی مکانیزه خودروهای حمل پسماند و جاده های دسترسی است.

خطوط پردازش شامل دو خط ثابت پردازش پسماند و تولید کمپوست، هرکدام به ظرفیت پذیرش ۵۰۰ تن در یک شیفت و ۶ خط سیار پردازش پسماند و تولید کمپوست به ظرفیت پذیرش هر خط ۲۵۰ تن در یک شیفت است. این سایت با ۲۲ هکتار مساحت، به ۴ دستگاه همزن مجهز است و در هر مرحله ظرفیت دریافت ۳ هزار تن کمپوست را دارد.

سلول دفن بهداشتی این مجتمع که نخستین سلول دفن بهداشتی کشور است با حجم بیش از ۳۵۰ هزار متر مکعب با ظرفیت پذیرش ۶۰۰ هزار تن زباله، برای دفن بهداشتی پسماندهای غیرقابل تبدیل به کمپوست مورد استفاده قرار می‌گیرد.^۱

✓ افتتاح طرح انتقال آب از سد دوستی به مشهد

خط لوله تصفیه خانه و انتقال آب از سد دوستی (واقع در مرز مشترک ایران و ترکمنستان) به مشهد ۱۶ بهمن ۱۳۸۷ افتتاح شد. خط لوله انتقال آب از سد دوستی به مشهد به طول ۱۸۲ کیلومتر و قطر دو هزار میلیمتر ظرفیت انتقال آب به میزان شش مترمکعب آب در ثانیه را دارد که براساس برنامه ریزی‌های قبلی در فاز نخست بهره برداری دو مترمکعب، در فاز دوم، چهار و در فاز سوم شش مترمکعب آب در ثانیه به مشهد منتقل می‌شود.

هدف از این طرح انتقال و تصفیه ۱۵۰ میلیون متر مکعب آب در سال به منظور تامین بخشی از آب شرب و صنعت مشهد و روستاهای مسیر است.

همچنین این طرح شامل احداث ۵ ایستگاه پمپاژ، ساخت یک واحد تصفیه خانه به ظرفیت ۶ متر مکعب در ثانیه، ساخت یک تونل به طول ۹۳۰ متر و خط انتقال برق ۱۳۲ کیلوولت به طول ۱۵۰ کیلومتر است.

هزینه این پروژه شامل مطالعات و طراحی‌ها، تملک و پرداخت خسارت اراضی، خرید تجهیزات عملیات اجرایی و نظارت بر آن حدود دو هزار و ۸۵۰ میلیارد ریال شده است.^۲

□ جمع بندی

سال ۱۳۸۷ که سال نوآوری و شکوفایی از سوی رهبر معظم انقلاب نامگذاری شد از نظر سیاسی و اقتصادی، سالی پرنشیب و فرازی بود. در این دوره زمانی، اتفاقات شیرین و تلخی رخ داد که در سطح کشور و بین الملل قابل توجه بود. ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه پنج توسعه کشور از سوی رهبری، دستگیری چند شبکه جاسوسی موساد در ایران، درکنار بهره برداری و افتتاح پروژه‌های بزرگی همچون؛ پرتاب ماهواره امید به فضا، آزمایش موفقیت آمیز موشک‌های بالستیک سجیل ۱ و شهاب ۳، افتتاح پالایشگاه فازهای ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ پارس جنوبی، کشف میادین جدید نفتی و گازی، بهره برداری از مجموعه نیروگاه بادی بینالود در خراسان رضوی، افتتاح طرح انتقال آب از سد دوستی به مشهد، افتتاح مجتمع

۱. همشهری آنلاین، ۱۳۸۷/۰۸/۰۶.

۲. سایت شرکت مهندسی طوس آب (مجری طرح) <http://toossab.net>؛ جام جم آنلاین، ۱۳۸۷/۱۱/۱۶؛ روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۸۷/۱۱/۱۷.

پتروشیمی جم بزرگترین تولیدکننده الفین جهان، بهره برداری از بزرگترین مجتمع بازیافت غرب آسیا در تهران، افتتاح برج میلاد تهران، و تداوم پیشرفت‌های هسته‌ای ایران و گشایش صدها پروژه و طرح اقتصادی، توسعه و فن‌آوری از رویدادهای شیرین و مسرت بخش سال ۱۳۸۷ بود. اما حادثه انفجار بمب در حسینیه سیدالشهدای شیراز به همراه رحلت آیت‌الله اشتهاردی از علما و مدرسین اخلاق حوزه علمیه قم، رحلت آیت‌الله جمی امام جمعه آبادان و از مبارزین انقلاب و جنگ تحمیلی، سقوط هواپیمای قرقیزستانی و کشته شدن ۴۴ نفر ایرانی، و صدور قطعنامه تحریمی چهارم شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران از رخدادهای تلخ و ناگوار این سال است. روی کار آمدن باراک اوباما به عنوان چهل و چهارمین رئیس جمهوری آمریکا و تجاوز رژیم صهیونیستی به نوار غزه و جنگ ۲۲ روزه غزه که با شکست خفت بار رژیم صهیونیستی همراه شد، از مهمترین وقایع سال ۱۳۸۷ در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی است.

